

عراق كۆمەلگايەكى شارستانىيە

و حوكمى ئىسلام تحمل ناكات !

محمد غفور

10 فېبرۋەرى 2005

لەھجەرى ئالى سىستانىيە ۋە فتاۋى ئەۋە دراۋە كەدەبى ئايىنى ئىسلام سەرچاۋە ئەسلى دەستورى ۋولات بىت. ۋەھەر ھەلىك بۇجىكردنەۋى دىن لەدەۋلەت قبول ناكەن. ئەمە قسە ۋەپەيامى ئىسلامى سىياسىيە بەشيوەيەكى گىشتى سەبارەت بەدەستور ۋەدەۋلەت. مەرچەئىيەكانى شىعە لەمجلسى حوكميشدا برىارى 137 يان پەسەندكرد، كەبرىتى بوو لەپىچانەۋەى تەننەت ياساكانى مەدەنى ۋەحوالى شىخى سەردەمى رىئىمى بەعس ۋدانانى شەرىعە ئىسلامى لەجىگاياندا، ئەۋەبوو ئەۋسا ئەم برىارە ۋەكو زەنگىكى خەتەرنەك سەرى كىشاي بەبەردى شارستانىيەت ۋەزۋوتنەۋەى نازادىخۋازى ۋەيزى عىلمانى كۆمەلگايە عىراقدا، ۋەپىچرايەۋە.

ئىستا بەشۋىن مەسخەرى ھەلبىزاردندا مەرچەئىيەكانى شىعە پىيان ۋايە شەرىعەتپان پىدراۋە ۋەتوانن حوكمى رەشى ئىسلام بەسەپىنن بەسەر كۆمەلگايە شارستانى عىراقدا لەرىگەى دانانى ئايىنى ئىسلام ۋەكو سەرچاۋە ئەسلى دارشتنى دەستورى عىراق. بەلام سىستانى ۋادارۋەستەى ئىسلامى جۇراۋجۇر دەبى ئەۋە بزەنن كەنەۋە يەك لەدەۋى يەكەكانى ئەم ۋولاتە زىاتر لەسەدەيەكە كۆمەلگايە شارستانىيان دامەززاندىۋە ۋەممارەسەى نۇرگان ۋدامەزراۋە مەدەنى ۋكۆمەلەئىيەكان دەكەن. سەرەراى ۋەحشىيەت ۋدىكتاتورىيەتى رىئىمى بەعس ۋدوژمنايەتى قولى سەددام ۋپىاۋەكانى لەگەل نازادى ۋمافەكانى ئىنسان ۋژنان ۋ، ۋەلامدانەۋەى ھەر دەنگىكى نارازى بەسەركوتى خويناۋى، بەلام تارادەيەكى زۇر سىماى كۆمەلگايە شارستانىيان پاراست، ۋەچاۋ زۇرىك لەۋولاتانى عەرەبى ۋناۋچەكەدا عىراق كۆمەلگايەكى شارستانى تر ۋەپىشتەر بوۋە. ۋەكەسانى ۋەكو سىستانى ۋپىاۋانى ئايىنى ئىسلام ۋمەرچەئىيەتى شىعە لەناۋ مەزگەۋتەكان ۋەچاۋچىۋەى شۋىنە دىنىيەكاندا خەرىكى نوپۇز ۋدۇعاۋون بۇ سەددام ۋدەسەلاتەكەى ۋبەنۋىنەرى خودايان لەقەلم دەدا لەسەر ئەزائىستا ئەم خەلكە ھىچ شتىك ناچارىان ناكات كەحوكمى ئىسلام لەسەر دەستى ئەم خەزمەتچىيەنەى دەسەلاتى سەددام ۋھىچ نۋىنەرىكى تىراندان ملبەدن بەحوكمى بەرەبرى ئىسلام ۋمەرچە ۋخورافەى حسن ۋحسبن. ئەمانە نۋىنەرى تارىكى ۋخورافە ۋنەزانى ۋدواكەۋتۋىيىن. ئەم زۋمەرە دواكەۋتۋە دەسچنەى جەمھورى ئىسلامى ئىران، ۋپەرۋەردەى بارۋدۇخى سىنارىۋى رەشن، نەك ھەر لايەقى حوكمرانى ھىچ شۋىنەكى نىن كەئىنسانى تىدا بىت، بەلكو سەعادەت ۋئاسۋودەى ئىنسانىيان لەگرەۋى پاككردنەۋەى ئەم دومەلە پىسانەى جەستەى كۆمەلگايەكاندايە.

نمۋنەى حوكمى رەشى ئىسلام بەباشترىن شىۋە خۇى نىشانداۋە لە ئىران، ئەفغانىستان، ۋپەيام ۋكارنامەيان بۇ كۆمەلگا ۋمۇرقايەتى تەنھا تىرۇر ۋكوشتار ۋتۇقاندن ۋملىپەراندنە. لەئىرسايەى حوكمى ئىسلامدا شتىك نىيە پىي بووترى ئىنسان. ئىنسان عەبدى خودايە ۋدەبى ملكەچى خورافاتى ئايىنى بىت. ژنان دەئاخىرنە ناۋ مال ۋبەپىي ياساى خودا رەسمىيەت دەدرىت بەكۆيلايەتپان بۇ پىاۋان. دەستى رەشى ئىسلام دەبىتە كابوسىكى ئەبەدى بەسەرسەرى ژنانى ۋولاتەۋە ۋسەنگسار ۋئىعادام لەلايەن دەۋلەتەۋە رەسمىيەت پى دەدرى، ۋنامۋوسپەرستى ۋپىاۋاسالارى ۋباۋكسالارى ئەكاتە فەرھەنگى باۋى كۆمەلگا ۋشەرىيەت پەيدادەكات. ماف ۋنازادىيەكان ۋشادى ۋخۇشى ياساغدەكرى. لەيەك قسەدا كۆمەل دەگىرنەۋە بۇ مېژۋى پىش سەردەمى شارستانىيەت.

خەلكى عىراق ۋلەپىشيانەۋە نازادىخۋازان ۋژنان دەبى ئەم ھەرەشەيەى مەرچەئى شىعە ۋەكو ئاكامى سىنارىۋى ھەلبىزاردن ۋبەرەنجامى پىروپوچى دىموكراتىزەكردنى عىراق لەلايەن ئەمەرىكاۋە تەماشابكەن. دەبى بەدەربىرنى نارەزايەتى جۇراۋجۇر ۋ بەرفراوان ئەم فتاۋە رىسۋاپكە بخەن، ۋەكو برىارى 137. حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى عىراق كەبەرۋونى ئەم زەنگە خەتەرەى پىشپىنى كىردبوو، ۋەرامايگەياند كەھەلبىزاردن سىنارىۋىيەكە ئىسلامى شىعە شەرىيەت پىدەدا، ۋسەبىنەى يەكەم ھەنگاۋيان تەشرىكردنى ئىسلامە ۋەكو ياسا ۋدەستورى ۋولات، لەرىزى پىشەۋەى خەباتى سىياسى ۋجەماۋەرى ئەم خەلكەدا بوۋە. ۋەلەپىناۋى گىرانەۋەى مەدەنىيەت بۇ كۆمەلگا لەرىگاي كىردنەدەرەۋەى ھىزى داگىركەرى ئەمەرىكا ۋئىسلامى سىياسىيەۋە خەبىتىكى دەرەخشانى ھەيە. ئەم حىزبە ئالاي بنىاتنانى كۆمەلگايەكى نازاد ۋسكۇلارى ھەلكىدوۋە. رىزى يەكپارچەى خەلك ۋنازادىخۋازان لەدەۋرى ئەم ئالايە ھەردوۋ بەرەى تىرۇرىستى ئىسلامى ۋئەمەرىكايى ۋجەنگ ۋكىشمەكىشيان بەشكىست دىن، ۋلەم ۋولاتە ئەيانكاتەدەرەۋە. چۈنكە ھەلبىزاردن درىژە بەمانەۋەى ھىزەكانى ئەمەرىكا دەدا ۋمەملانى نىۋانىشيان بەسەرسەرى خەلكەۋە رادەگرى. ھەرەكەسى دلى بۇ ژيانىكى باشتەر ۋكۆمەلگايەكى كراۋە لىدەدات ئەركىيەتى لەبەرامبەر ئەم دوۋ بەرە دژە خەلكىيەدا، حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى عىراق بەھىزىكات.